

tari & salubriter obiurgati, corrigi noluerint, tanquam putres corporis partes debent ferro excōmunicacionis abscindi: ne sicut caro morbis emortua, si abscissa non fuerit, salutem reliquæ carnis putredinis suæ contagione corrumpit: ita isti qui emendari despiciunt, & in suo morbo persistūt, si moribus deprauatis in sanctorū societate permanferint, eos exemplo suæ perditionis inficiant. Porro illi quorum peccata humanam noticiam latent, nec ab ipsis confessione, nec ab alijs publicata, sive cōfiteri uel emendare noluerint, deum quem habēt testem, ipsum habituri sunt & ultorem. Et quid eis prodest humanū uitare iudiciū, si cū in malo suo pmāserint, ituri sunt in æternū, deo retribuente, supplicium? Quod si ipsi sibi iudices fiant, & uelut suæ iniquitatis ultores, hic in se uolūtariam pœnā seuerissimæ animaduersionis exerceant, tēporalibus pœnis mutabunt æterna supplicia, & lachrymis ex uera compūctiōe cordis fluentibus restringent æterni ignis incendia, largiente domino nostro Iesu Christo, qui uiuit & regnat in secula seculorum, Amen.

FERIA SECUNDA

post Vocem iucunditatis in litanis maioribus. Lucae XI.

In illo tempore dixit Iesus discipulis suis: Quis uestrum habebit amicum, & ibit ad illum media nocte. Et reliqua.

Sciēs dominus Iesus Christus post amissionem liberi arbitrij, nullum bonū à nobis ipsis nos habere posse, non solum ad orandū deuotissimos,

sed etiam instantissimos hortatur & admonet, ut quod minus natura possibilitatis in nobis habet, oratio ab illo imperetur qui ait, **Sine me nihil potestis facere.** Nam cum in oratione incumberet, ut supra euangelicus sermo retulit, accesserunt ad eum discipuli eius, & interrogauerunt eum, dicentes: **Domine, doce nos orare, sicut Iohannes docuit discipulos suos.** Quibus ille ait, **Sic ergo orate: Pater noster qui es in caelis, sanctificetur nomen tuum &c. quae sequuntur.** In quibus uerbis, quid principaliter in oratione petere debeamus, breuiter comprehendit, ac deinde cum quarta instantia in oratione perseverare oporteat, adiuncta similitudine declarauit, dicens: **[Quis uestrum habebit amicum, & ibit ad illum media nocte?]** Spiritualiter amicus iste, deus omnipotens intelligit, qui cum sic deus & conditor totius creaturae, fideles seruos amicos uocare dignatus est, dicens: **Vos amici mei estis.** Et iterum: **Iam non dicam uos seruos, sed amicos meos.** Et rursus, **Vos autem dixi amicos meos.** **Nox** in hoc loco tribulationem significat, sicut enim dies ad laetitiam, sic nox aliquando ad tristitiam pertinet. **Veniendum est ad amicum media nocte, quia in tribulationis pressura non animam ad uindictam praeparare, neque nosmetipsos desperare uel frangere debemus, sed eius auxilium flagitare qui ait: In mundo pressuram habebitis, sed confidite, quia ego uicini mundi. cum enim dominus semper sit rogandus, maxime tamen cum persecutio furit & saeuit. Ne in tribulatione desiciamus, eius adiutorium postulare debemus, sicut Psalmista, qui dicebat: **Ad dominum dum tribularer clamaui, & exaudiuit me.** Et iterum: **De tribulatione inuocaui dominum &c.** **Quid autem in oratione petere debeamus, declarat subiiciens: Amice, comoda mihi tres pa-****

Iohan. 15

Iohan. 16

Psalm. 119
Psalm. 116

nes, qm̄ amicus meus venit de via ad me, et nō habeo quod ponam ante illum. Hoc em̄ in oratione quærere, hoc etiā petere debemus, ut notitiam & amorem sanctæ trinitatis nostris cordibus infundat. Siue certe tres panes in oratione petere debemus, id est, fidem, spem & charitatem. Amicus autē iste qui de uia uenire dicitur, noster est animus, q̄ toties à nobis recedit, quoties per lata huius seculi desideria sese cogitādo diffundit. Tunc autē ad nos de uia reuertit, qm̄ mens sese ante se ponens, transitoria cōtemnere, & ea quę æterna & permanentia sunt, sitire & desiderare incipit. Sed ne fame pereat, amicus rogandus est, id est, misericordia dñi imploranda, ut cōmoueat nobis tres panes, hoc est, ut amorem sanctæ trinitatis (ut dictum est) nostris cordibus largiatur. Et q̄a deus omnipotens aliqñ nostra desideria dilatat, non ut præmium minuat, sed ut meritū augeat, recte subiungitur: Et ille deintus respondens dicit: Noli mihi molestus esse, iam ostium clausum est, & pueri mei mecum sunt in cubili, nō possum surgere & dare tibi. Ostium amici, intelligentia est diuini mysterij, quod optabat Paulus sibi aperiri ad loquendum uerbum dei cum fiducia. Hoc ergo ostium tandiu nobis clausum est, quousq̄ per diuinā gratiā nobis aperiat ad cognoscēda diuina mysteria. Pueri uero patris familias, apostoli siue successores eorum intelligēdi sunt. Et bene cum eo in cubiculo memoratur esse, quia iam in æterna requie sunt recepti, de quibus per psal. 149. prophetam dicitur: Exultabunt sancti in gloria, lætābuntur in cubilibus suis. Et pulchre hi qui in cubiculo esse memorantur, pueri uocantur: quia illi ad æternam requiem sunt uenturi, qui puri & innocētes ex-

Johan. 21
Matth. 19
1. Pet. 2

istunt, quales erāt illi, de quibus dñs dixit: Pueri, nū-
quid pulmētarium habetis? Et item: Sinite paruulos
uenire ad me, taliū est em̄ regnū calor. Tales opor-
bat Petrus apostolus suos fieri auditores, quibus di-
cebat: Quasi modo geniti infantes rationabiles, sine
dolo lac cōcupiscite, ut in cocrescatis in salutē. Et ille
si perseuerauerit pulsans, dico uobis, & si nō da-
bit illi surgēs, eo quod amicus eius sit, propter impro-
bitatem tamen eius surget, & dabit ei quotquot ha-
bet necessarios.] Cōparatio hic fit à minori, ut intelli-
gas, quia & si homo nō amici causa, sed rēdio uictus,
dat quod prius negauerat, multo magis bona se petē-
tibus dñs dabit, qñ ipse nos ut per amos admonet. Ni-
si em̄ ea prāstare uellet, nequaquā nos ad petēdum in-
uiraret. Vnde cum alibi doceret q̄a oportet semper
orare & non deficere, posuit similitudinem de iudice
iniquitatis, quem interpellabat quēdā uidua, dicens:
Vindica me de aduersario meo. Et nolebat per mul-
tum tempus. Post hęc rēdio uictus, dicit intra se: Etsi
deum nō timeo, nec hoīem reueor, tamē quia mo-
lestā est mihi hęc uidua, uindico illā. Vult em̄ deus
nos importunos esse in petēdo, ut sua gratuita dona,
nostra sint merita. Semper em̄ aures diuinę pieratis
orationibus nostris aperta sunt, si tamen à precibus
nostris non cessemus, & in fide non dubitemus, Iaco-
bo apostolo teste, qui ait: Si quis uestrū indiget sapi-
entia, postulet à deo, qui dat affluenter omnibus, &
non improperat, & dabitur ei. Postulet autē in fide, ni-
hil hæsitans. Vnde exponens dñs similitudinem pro-
positam, adiunxit dicens: Et ego uobis dico: Pe-
site, & dabitur uobis: querite, & inuenietis: pulsa-
te, & aperietur uobis. Omnis em̄ qui petit, accipit: &

Luc. 18

Jacob. 2

q̄ quærit, inuenit: & pulsanti aperietur.] Petenda est
 ergo uita æterna orando, quærendo, uiuendo, pulsando,
 in bonis actibus perseverando. Duo em̄ sunt que
 in oratione sollicitè cōsiderare debemus. Primo, ut ea
 petamus quæ deus uelit: secundo, ut nostra uita à no-
 stris precibus nō discorder. Frustra enim orationi in-
 sistit, q̄ uel ea petit quæ deo displicēt, uel si bona sunt
 quæ petit, peruerse uiuēdo se indignum exhibet. Vñ
 iacobus apostolus ait: **Petitis, & non accipitis, eo q̄d**
 male petatis. **Et sicut ait Salomon, Qui auertit aurē**
 suam ne audiat legē, oratio eius erit execrabilis. **Que**
 autē sunt, quæ principaliter in oratione petēda sint,
 deus alibi manifestat, dicens: **Primum quærite regnū**
 dei & iustitiā eius, & omnia adiicientur uobis. **Et itē**
Petite, et accipietis, ut gaudiū uestrum plenum sit. Et
 ne nos in oratione quod petimus, accepturos despe-
 remus, adhuc dominus aliam similitudinem adiun-
 git, dicens: **Quis autem ex uobis patrem pete-**
panem, nunquid lapidem dabit illi? Aut pisce,
nunquid pro pisce serpentem dabit illi? Aut si petie-
rit ouum, nunquid porriget illi scorpionem? Panis in
 hoc loco charitatem significat. **Et pulchre, quia sicut**
 panis principalis est in uictualibus hominum, sic cha-
 ritas inter cæteras uirtutes principatum tenet. **Quod**
 dominus ostendit, quando requisitus à scriba docto,
 quod esset maximum mandatum in lege, respondit:
Diliges dominum deum tuum &c. usq; hoc ē primū
& maximum mandatū. Vel certe per panē charitas
 designatur, quia sicut mensa quis uarijs cibus sit reple-
 ta, tñ sine pane inops esse uidetur, sic cæteræ uirtutes
 sine charitate nihil esse comprobantur, sicut ait salua-
 tor in euangelio: **Om̄i habenti dabitur, & abundabit, Matth. 23**

iacob. 4.
 i. 6.

Vnde **A**postolus ait: Si linguis hoim loquar & angelorum, charitatem autē non habeam, factus sum uelut æsonans aut cymbalum tinniens. Et si habuero prophetiam, & nouerim mysteria omnia & omnem scientiam, & habuero oēm fidem, ira ut montes transferā, charitatem autē non habeam, nihil sum. Et si distribuero in cibos pauperū omnes facultates meas, & si tradidero corpus meum ita ut ardeam, charitatē autē non habuero, nihil mihi prodest. **H**uic contrarius est lapis, id ē, duritia cordis & immisericordia. **P**iscis autē fidē significat, & cōgrue satis. **N**ā sicut piscis aqua nutritur, ita fides baptismo roboratur, dicente dño: Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit. **V**el certe per piscem fides figuratur, quia sicut piscis sub aquis latet, sic fides illa recondita est, quæ non uidentur, dicente **A**postolo: Est fides sperandarum substantia rerum, argumentum nō apparentiū. **V**el certe aliter, per piscem fides intelligitur: quia sicut piscis quo amplius fluctibus tūditur, eo magis crescit: sic fides quo amplius persecutiones patitur, eo magis proficit: de qua dñs ait, **M**atth. 17 **S**i habueritis fidem sicut granū sinapis, diceretis monti huic, transi hinc, & transiret. **H**uic contrarius est serpens, uidelicet infidelitas, siue uenenoſe cogitationes, quæ animam interimere conantur. **I**n ouo figuratur spes, quia sicut in ouo foetus nō dum cernit, sed futurus creditur: sic spes non uidetur oculo, sed speratur mente, sicut **A**postolus ait: **R**oma. 8 **N**am quod uidet quis, quod sperat? Si autem quod non uidemus speramus, per patientiam expectamus. **H**uic contrarius est scorpio, aculeum in cauda gestans, id est, desperatio, quæ nos ab omnis perennibus retro retrahere conatur. **I**n his ergo similitudinibus hoc dñs ostendit, quia cum sit ipse pius

& clemens, nulli bona petenti mala tribuit. **Nō** em̄, p̄ pane lapidē donat, q̄a charitatē am̄ti, dur̄ & immisericordē animū nō tribuit. **Nec** p̄ pisce serpentē donat, q̄a fidē querētī nequaq̄ ad infidelitatē cogit. Sed neq̄ p̄ ouo porrigit scorpionē, q̄a q̄ in se habet sp̄s, in desperationē cadere nō cōpellit. **Proprium** est aut̄ immēse bonitati eius, aliq̄n malos facere bonos, nunquā aut̄ bonos cōpellere ut sint mali. **Vnde** adhuc cōclufit sententiam, dicens: **Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare filijs uestris, quanto magis pater uester de cælo dabit spiritum bonū petentibus se.**] **Vbi** euidenter nomē nostrū manifestatur, cū dicitur: **Cum sitis mali.** Boni em̄ à deo conditi, uitio mali sumus effecti. **Si** aut̄ nostra bonitas eius bonitati cōparet, nec bonitas esse noiāt. **Facti** ergo mali per malam intentionem, patrem habemus in cælis per conditionem. **Ac** si diceret dñs: [**Si uos cum sitis mali, bona dona filijs uestris tribuitis, id est, panē, piscem, ouum, & quæ humana consuetudo inter bona præsentis uitæ enumerare consuevit: [multo magis pater de cælo dabit spiritum bonum petentibus se.]** ut scilicet eius spiritu illuminati, nō solum fidē, sp̄m & charitatem petere discant, sed etiam accipere mereantur. **Cum** ergo dicit, [**dabit spiritum bonum petentibus se,]** omnes uirtutes animæ comprehendit: quoniam omnia bona quæ hominibus à deo dantur, per spiritum sanctum administrantur, teste **Apostolo** qui ait: **Charitas dei diffusa est in cordibus nostris** **Rom. 5.** per spiritum sanctum, qui datus est nobis. **Et** item, **Alij** genera linguarum, aliij interpretatio sermonum, **1. Cor. 12.** aliij discretio spiritū. **Hæc** aut̄ omnia operatur unus atq̄ idem spiritus, diuidens singulis prout uult.